

Ohje vastaaville työnjohtajille erityistä palotarkastusta varten

ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN MENETELMÄOHJE LUP 2014-1

Käyttö: Pelastuslaitoksen henkilöstön ja asiakkaiden käyttöön
Käyttöalue: Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Hyväksytty:	Laatijat:	Päivämäärä:	Versio:
Tuomas Pälviä 23.6.2014	RHa	6.1.2014	1.1
Päivitetty:	RHa	16.5.2014	1.2

25.6.2014

Sisällysluettelo

Ohjeen tarkoitus.....	3
Erityinen palotarkastus ja rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus	3
Erityisestä palotarkastuksesta ja rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmuksesta perittävät maksut	3
Yleistä	4
Pelastustiet.....	4
Osastoivat rakennusosat	4
Poistumisreitit ja varatiet.....	4
Poistumisreitivalaistus (merkki- ja turvavalistus), poistumisopasteet	4
Automaattinen paloilmoitin	4
Automaattinen sammutuslaitteisto (pois lukien omaehtoiset sammutuslaitteistot, esim. pientalot)	5
Savunpoisto- ja ylipaineistuslaitteistot	5
Palovaroitinjärjestelmä, sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet	6
Alkusammutuskalusto	6
Väestönsuoja.....	6
Lämmitysjärjestelmät.....	6
IV-laitteistot.....	7
Sähkökaapeloinnit (palon aikana toimiviksi tarkoitetut järjestelmät).....	7
Muuta.....	7
Osittainen käyttöönotto ja korjausrakentaminen.....	8
Lisätietoja	8

25.6.2014

Ohjeen tarkoitus

Tämän ohjeen tarkoituksena on varmistaa erityiseen palotarkastukseen liittyvän ohjeistuksen yhdenmukaisuus Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella.

Tämä ohje on suunnattu ensisijaisesti rakennusluvassa edellytetyille vastaavalle työnjohtajalle.

Erityinen palotarkastus ja rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus

Erityinen palotarkastus on rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönototarkastusta suoritettava palotarkastus. Erityisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen.

Tarkastuksella on oltava käytettävissä kaikki edellytetyt viranomaisen leimaamat lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma tai muistio.

Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulisi hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutuskuvat). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät tule olemaan käyttöönoton esteenä.

Pelastusviranomainen suorittaa työmaalla yhden erityisen palotarkastuksen ennen rakennuksen käyttöönototarkastusta. Mikäli pelastusviranomaiselta tilataan ylimääräinen käynti työmaalla ennen erityistä palotarkastusta, on kyseessä rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus. Jos erityisellä palotarkastuksella havaitut puutteet edellyttävät uuden tarkastuksen suorittamista, tulkitaan aikaisempi tarkastus rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmukseksi.

Erityinen palotarkastus on tilattava pelastuslaitokselta riittävän ajoissa, vähintään kaksi viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Tarvittaessa ajan voi peruuttaa tai siirtää mikäli projekti viivästyy.

Erityinen palotarkastus ja tarvittaessa rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus varataan päivystävältä palotarkastajalta p. (09) 8162 6815 (puhelut arkisin 9:00 - 11:30).

Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt.

Erityisestä palotarkastuksesta ja rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmuksesta perittävät maksut

Erityisestä palotarkastuksesta sekä rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmuksesta perittävät maksut löytyvät pelastuslaitoksen [taksasta](#) ³⁾.

25.6.2014

Ennen erityistä palotarkastusta tulee mm. seuraavien asioiden olla kunnossa.

Yleistä

- Rakennuslupapäätöksessä pelastusviranomaiselle esitettäväksi osoitetut asiakirjat on esitetty pelastusviranomaiselle. Huom! Kts. erityisesti lupaehdot.
- Koko kiinteistö rakennuksineen ja piha-alueineen on siinä kunnossa, että se on käyttäjille turvallinen.
- Riittävän suuret ja helposti havaittavat valaistut osoitenumerot on asennettu näkyvälle paikalle ja mahdolliset opastetaulut on asennettu paikoilleen.

Pelastustiet

- Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat valmiit ja käyttökunnossa, tarvittaessa on suoritettu koeajo (esim. ahdas nosto- tai kääntöpaikka).
- Viralliset rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, opastettu liikennemerkkein sekä lisäksi kuvattu mahdollisessa kiinteistön opastetaulussa (kts. erillinen [pelastustien suunnitteluohje](#)¹⁾).
- Asuinrakennusten porrashuoneisiin on asennettu laminoidut turvallisuusopasteet, joissa on esitetty mm. kiinteistön pelastustiet ja varatiejärjestelyt (kts. erillinen [pelastustien suunnitteluohje](#)¹⁾).

Osastoivat rakennusosat

- Palo-osastoivat rakennusosat on toteutettu viranomaisille esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Palo-osastovien rakennusosien läpiviennit on tiivistetty asianmukaisesti.
- Palo-ovet ovat toimintakuntoiset.

Poistumisreitit ja varatiet

- Poistumisreitien ovien lukitus on toteutettu siten, että kulku avaimetta on mahdollista (huom. myös sähkökatkosten aikana). Lukituksen suhteen erityisjärjestelyjä vaativissa kohteissa poistumisreittien lukitus suunnitelma on esitetty pelastusviranomaiselle.
- Varateiden osalta on varmistettava, että varatieovet (esim. terassi- ja parvekeovet) ovat hätätilanteessa avattavissa sisäpuolelta ilman avainta ja varatieikkunat on varustettu kiintein avauspainikkein.

Poistumisreittivalaistus (merkki- ja turvavalistus), poistumisopasteet

- Poistumisreittivalaistusjärjestelmä on toimintakuntoinen (testauksesta tulee laatia työnjohtajan allekirjoittama tarkastuspöytäkirja).
- Keskukselta löytyy esitäytetty testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Automaattinen paloilmoitin

- Toteutus pöytäkirja ja mahdollinen ohjaustaulukko löytyy paloilmointimelta.

25.6.2014

- Hätäkeskussopimus ja ilmoituksensiirtosopimus on tehty.
- Laitteistolle on suoritettu käyttöönottotarkastus valtuutetun tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönottotarkastuspöytäkirjassa mainitut puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Kiinteistölle on laadittu kohdekortti sekä kohdepiirros sähköisessä muodossa ja ne on esitelty etukäteen pelastusviranomaiselle. Tulostettu kohdekortti ja kohdepiirros on toimitettu paloilmoittimelle.
- Automaattisen paloilmoitinlaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.
- Kohteissa, joissa automaattisella paloilmoittimella ohjataan useita eri järjestelmiä (esim. savunpoisto, kuulutus, ylipaineistus, palo-ovet jne.) tulee olla esittää pöytäkirja, jossa todetaan ohjausten toimivuus.
- Paloilmoittimelle johtava reitti on opastettu ulkoa saakka kilvillä "PALOILMOITIN".
- Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen, avainsäilön lukko on sarjoitettu [avainohjeen](#) ²⁾ mukaisesti ja avainsäilöön tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina. Pelastusviranomaisen käy sulkemassa avainsäilön. Avainsäilön sulkemisen voi tilata pelastuslaitoksen tilannekeskuksesta p. (09) 8162 8699.
- Paikantamiskaaviot on oltava valmiiksi laadittuna paloilmoitinkeskuksella

Automaattinen sammutuslaitteisto (pois lukien omaehtoiset sammutuslaitteistot, esim. pientalot)

- Laitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja suoritettu käyttöönottotarkastus valtuutetun tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönottotarkastuspöytäkirjassa mainitut puutteet on korjattu ja niiden suorittamisesta on laadittu työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja.
- Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Automaattisen sammutuslaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.
- Suojausaluekaaviot ovat selkeät ja löytyvät sprinklerkeskukselta.
- Laitteiston sulut on merkitty ja numeroitu.
- Reitti sprinklerkeskukselle on opastettu ulkoa saakka kilvillä "SPRINKLERKESKUS".
- Pelastuslaitoksen syöttöliittimet on merkitty kilvellä "SPRINKLERLAITTEISTO, SYÖTTÖPAIN max.__bar".
- Syöttöliittimet ovat lukittuja.

Savunpoisto- ja ylipaineistuslaitteistot

- Kiinteistön savunpoistolaitteet ja mahdolliset ylipaineistuslaitteet ovat toimintakuntoiset.
- Osastoidun porrashuoneen savunpoistoluukku tai -ikkuna on alasaranoitu ja ulospäin aukeava ja se on avattavissa porrashuoneen sisääntulotasolta.
- Savunpoiston laukaisupisteet tai -keskus on varustettu opastekilvillä "SAVUNPOISTO".
- Ulkoa avattavat savunpoistoluukut ja korvausilmaluukut on opastettu selkeästi.
- Laminoidut savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.

25.6.2014

- Savunpoiston laukaisukeskus on toteutettu helposti tulkittavaksi ja merkinnät painikkeilla vastaavat laukaisukaaviota.
- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkositilanteessa on varmistettu.
- Järjestelmälle on suoritettu koelaukaisu ja varavoimajärjestelmä on testattu. Testauksista on laadittu laitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan allekirjoittama tarkastuspöytäkirja.
- Laitteistoille on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Palovaroinjärjestelmä, sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet

- Palovaroinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Asuintiloihin on asennettu sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet jokaiseen asuin kerrokseen vähintään tiheydellä 1 kpl / 60m².
- Varoittimet on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Alkusammutuskalusto

- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Opasteiden koko väh. 20 x 20 cm.
- Liesien läheisyydet on varustettu sammutuspeitteellä (pl. asuinrakennukset), koko väh. 120 x 180 cm.
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla.

Väestönsuoja

- Väestönsuojassa on matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä (GSM sisätilapeittoantennin toimivuus testattuna) tai puhelinpiste, joka on valmiiksi kytketty puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä.
- Väestönsuojan laitteet, varusteet ja suojan tunnustarrat ovat paikoillaan asennettuina.
- Väestönsuojaan johtava suojaantuloireitti on opastettu ulkoa saakka opastekilvillä / -tarroilla.
- Väestönsuojan tiiveys- ja painekoe sekä käyttöönottotarkastus on suoritettu ja niistä on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat.
- Väestönsuojan savunpoisto on opastettu ja hätäpoistumistien suojaaluukku on kytketty auki asentoon.

Lämmitysjärjestelmät

- Öljylämmityslaitteistosta löytyy Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus
- Öljylämmityslaitteisto, jonka säiliön tai säiliöiden yhteistilavuus on alle 200m³, on katsastettava 3 kk:n kuluessa laitteiston valmistumisesta ja käyttöön ottamisesta. Öljylaitteiston katsastuksen voi tilata päivystävältä palotarkastajalta p. (09) 8162 6815.

25.6.2014

- Tulisijat sekä savuhormit ovat rakennusluvan mukaiset ja ne on asennettu suojaetäisyydet huomioiden.
- Savuhormien valinnassa on huomioitu tulisijavalmistajan ilmoittamat savukaasujen lämpötilat ja yhteensovittaminen.

IV-laitteistot

- IV- kanavat on paloeristetty ja palopellit ym. palonrajoittimet on asennettu paikoilleen hyväksytyin IV-suunnitelman mukaisesti.
- Savukaasujen leviämisen rajoittamisesta on huolehdittu majoitushuoneiden välillä (Huom! Ei koske asuntojen makuuhuoneita).
- IV- hätäseis- painike on asennettu ja rasian kannessa on merkintä IV- hätäseis.
- Palopeltien koekäytön määrävälit sekä IV- kanavien nuohousvälit on merkitty rakennuksen huoltokirjaan.

Sähkökaapeloinnit (palon aikana toimiviksi tarkoitetut järjestelmät)

- Palon aikana toimiviksi tarkoitettujen järjestelmien sähkökaapeloinnit, niihin liittyvät osat ja tarvikkeet sekä niiden asennus on toteutettu asianmukaisesti. Järjestelmät, joiden pitää toimia tulipalon aikana, ovat mm. poistumisreittivalaistus, savunpoisto-, palovaroitin-, paloilmoitin- ja sammutusjärjestelmät (ohjekortti ST 51.06)

Muuta

- Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja, on varastotilan ja sinne johtavaan ulko-oveen kiinnitetty kilpi "Kaasupullot".
- Kerrostalojen porrastasot on numeroitu porrashuoneen seinälle jokaiseen kerrokseen (on suositeltavaa käyttää jälkiheijastavia numerokilpiä). Suosituskoko vähintään 10 cm x 20 cm.
- Kokoontumistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettynä kokoontumishuoneiden seinälle.
- Suurien myymälätilojen poistumisreittien opastus on tehostettu lattiamerkinnoin.
- Majoitustilojen (hotellit, motellit yms.) huoneistojen sekä koulurakennusten luokkahuoneiden oviin on kiinnitetty opaskartta, josta selviää poistumisreitit sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastaavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan.
- Sisusteet (huonekalut, verhot, matot, vuodevaatteet) ovat syttyvyysluokaltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia.
- Tuotanto- ja varastotilojen pikapalopostien edustat on merkitty lattiaan esim. keltaisella raidoituksella (maalaukset tai teippaus) ja sähkökeskukset sekä liukupalo-ovet on suojattu riittävän vahvoilla törmäyesteillä.
- Pelastuslaitokselle tarkoitetut nousujohtot ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin sekä testattu. Nousujohtot on toteutettu pelastuslaitoksen [nousujohto-ohjeen](#)¹⁾ mukaan.

25.6.2014

- Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan luokiteltuja kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu [kemikaali-ilmoitus](#) hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
- Palavien nesteiden ja muiden luokiteltujen kemikaalien varastot on varustettu riittävällä ilmanvaihdolla, varastot on merkitty tarvittavilla varoitusmerkinnöillä, mahdolliset kemikaalivuototilanteet on huomioitu (esim. valuma-altaat ja / tai huonetilan kynnykset ovat paikoillaan), lattiakaivot ja viemäröinti on toteutettu siten että kemikaalit eivät pääse vuoto- tai tulipalotilanteessa leviämään.
- Räjähdyssuojausasiakirjan mukaiset toimenpiteet on tehty ja toimivuus testattu. Asiakirja on nähtävillä erityisellä palotarkastuksella.
- Kemikaalien pääsy maaperään, vesistöön ja muuhun kuin vuotojen keräilyyn tarkoitettuun viemäriin on estetty.
- Ulkona olevat vaarallisia kemikaaleja sisältävät säiliöt on sijoitettu katoksellisiin suoja- altaisiin tai 2-vaippasäiliöön.
- Sammutusjätevesien hallinta on suunniteltu kemikaalikohteissa.
- Mahdollinen kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Mikäli rakennettavaan kohteeseen on viranomaisten toimesta edellytetty [VIRVE-viranomaisverkon sisätilapeittoa](#) ¹⁾, tulee kohteeseen olla tehtynä Suomen Erillisverkot Oy:n lopputarkastus, jossa VIRVE sisäverkko on hyväksytty käyttöön.

Osittainen käyttöönotto ja korjausrakentaminen

Mikäli rakennus aiotaan ottaa käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoidaan siten, että osa rakennuksesta on samanaikaisesti normaalissa käytössä, tulee seuraavien asioiden yllä mainittujen asioiden lisäksi olla ehdottomasti kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- Käyttöön otettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaaosasta viranomaisten hyväksymällä tavalla.
- Kiinteistön automaattisen paloilmoinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on esitetty etukäteen viranomaisille.
- Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on esitetty etukäteen viranomaisille.

Lisätietoja

Lisätietoja saa päivystävältä palotarkastajalta p. 09 8162 6815 (arkisin klo 9:00 – 11:30), sekä Länsi- Uudenmaan pelastuslaitoksen Internetsivuilta: lup.fi/fi-FI/Ohjeet_ja_lomakkeet

¹⁾ lup.fi/fi-FI/Ohjeet_ja_lomakkeet/Ohjeita_rakentajille

²⁾ lup.fi/fi-FI/Ohjeet_ja_lomakkeet/Automaattiset_paloilmoittimet_ja_sammutuslaitteistot

³⁾ lup.fi/fi-FI/Ohjeet_ja_lomakkeet/Palotarkastusmaksut